

Motion till riksdagen 2009/10:So480

av **Olof Lavesson (m)**

Regler för organdonation

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om reglerna för organdonationer.

Motivering

Den 1 juli 2009 stod 594 personer i Sverige i kö för att få ett nytt organ. De allra flesta väntar på en ny njure. Antalet donatorer i Sverige räcker inte för att fylla behovet av organ till alla de patienter som väntar på en transplantation. Trots att 1 505 823 personer i maj 2009 hade anmält sig till donationsregistret vet vi att flera av dem som står i kö för ett nytt organ inte kommer att hinna få hjälp.

De allra flesta människor i Sverige har förutsättningar att bli donatorer, och det finns egentligen inga åldersgränser. Det är inte åldern utan organens och vävnadernas kondition som avgör om en donation är möjlig eller inte. Sjukvården gör en medicinsk prövning av alla som anmält att de vill donera om de blir aktuella för donation.

Det finns inget som hindrar homo- och bisexuella personer från att anmäla sin vilja att donera, men chansen är idag liten att deras anmälan leder till att en behövande person får hjälp. Trots det stora behovet av fler organdonatorer säger vi idag reflexmässigt nej till många som vill donera.

Enligt Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 1994:4) om åtgärder mot överföring av smitta vid transplantation av organ eller vävnad kan personer som har antikroppar mot hiv – eller personer som kan misstänkas ha blivit utsatta för hivsmitta – inte bli donatorer. Enligt Socialstyrelsens föreskrifter (1994:4 M) ska sådana misstankar framför allt gälla personer som haft sex med någon med antikroppar mot hiv, män som har (eller under de senaste tolv månaderna har haft) sex med en annan man, personer som missbrukar eller har missbrukat narkotika samt sexpartner till dessa, prostituerade

Fel! Okänt namn på

eller personer som har eller har haft sex med prostituerade, personer som kommer från eller som vistats länge i områden med stor hivspridning samt sexpartner till sådana personer.

Hjärtan klappar lika kraftfullt, njurar renar lika bra och lungor tar upp syre lika effektivt oavsett vilken sexuell läggning givaren har. Ändå är en man som lever i en fast relation med en annan man inte välkommen som organdonator om de haft sexuellt umgänge under det senaste året. Det finns många exempel på homosexuella, såväl män som kvinnor, som nekats donera även om de inte omfattas av Socialstyrelsens föreskrifter. Det har skett helt enkelt på grund av den som gjort riskbedömningen sett den sexuella läggningen som en risk i sig.

Vid beslut om organdonation ska försiktighet råda och medicinsk riskbedömning stå i fokus. Den medicinska prövning som görs av alla som är aktuella för donation bör dock utgå från sexuellt riskbeteende och inte från sexuell läggning eller grupptillhörighet.

Stockholm den 30 september 2009

Olof Lavesson (m)